

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. KERESKEDÉSI-UTCA 6 SZ. HIRDETESEK ÉS NYILVÉTEREK...

SZERKESZTŐSEG BUDAPEST, IV. KERESKEDÉSI-UTCA 6 SZ. KÉRJEKÉRT NEM KÜLDÜNK VISSZA...

A választások tisztasága.

Irányi Dániel a képviselőház mai ülésén indokolta a maga javaslatát, a választási visszaélések megtorolása iránt. A ház többsége még csak azt sem fogadta el, hogy a kérdés napirendre tűzessék...

zusan vannak szerkesztve ezek a javaslatok arra a célra, hogy el ne fogadtassanak. Elrettentő intézkedések vannak bennük...

Régi nótá ez. A muzikus, a ki vele ma fellépett új, S valóban sajnáljuk, hogy Fabiny Theofil igazságügyminiszter ur is egy huron pendült e kérdésben...

És a választások tisztaságát az igazságügyminiszternek a választók megfélemlítésére tett megismerése. Ez is régi nótá, ez is a Tisza szerzeménye...

De a mig erről nem gondoskodnak, a mig a pártállatban kezében hagyják a fegyvert, s a többség lesz a döntő, nem pedig az igazság...

Budapest, november 26.

Hogy a politikai ragalomnak és koholmányoknak az a neve, mely semmi nemű család szentélyét sem kíméli...

sult visszautasítás provokálja ez a botránnyajhászat, ha vakságában addig mer menni, hogy mint a «Deutscher Tagblatt» minap álltamuk már ismertettük...

Az orsz. függetlenségi és 48-as párt ma este Irányi Dániel elnöke alatt tartott értekezleten a reglamenti feladatokat megvitatták...

A szabadelvű párt kebelében a reglamenti feladatokat megvitatták. A klubban élénk vita történt a kérdésről...

Gróf Károly közös külügyminiszterrel a király ma délután kihallgatáson fogadta. A külügyminiszter ma ismét értekezett Tisza Kálmán miniszterrel...

A Svajcsezal közt közzétett szövegek a Pol. Corr. értesülése szerint december 3-án vagy 4-én kerül az országgyűlés elé...

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt november 27-én d. u. 6 órakor értekezletet tart.

Az országgyűlési mérsékelt ellenzéki párt, holnap, kedden d. u. 5 órakor értekezletet tart.

Pénzügyi záresemények 1887-ben.

A magyar állam pénzügyi helyzete hasonló az olyan beteg állapotához, a ki a válság legnehezebb napjait túlélté, a kin csontig ható vágásokkal, nagy erőfogyasztással járó műtétet végeztek...

A jövő évi költségvetés az előző éveknel kisebb deficittel záródik, de ha azt összehasonlítjuk az aránylag kedvező eredményekkel...

Midőn az 1887-iki kezelési év záróműveivel a költségvetési törvény megteremtésére, a költségvetési törvény megteremtésére...

Az államháztartásban a zavart persze a katonai és hadfelszerelési igények okozták. Ha ez bizonyításra szoruló, éppen az 1887-iki költségvetés erős tanúságul szolgálhatna...

Sajnos, hogy pénzügyi helyzetünk 1887-ben nem volt oly jó, mint a kezelést visszatérítő munkálat. A hiány a költségvetési törvényben csak 22,028,000 forintra...

frtot, megkapjuk a valódi előirányzati hiányt kerek 39 millió forinttal.

A kezelési év folyamán póthitelek és felhalmozások alapján a kormány további 27,824,000 frtra terjedő kiadásokra jogosult...

A költségvetési törvény alapján előírt, illetve utalványozott összegek alapján az 1887-iki kezelés 8,904,000 forint volt...

Egy költségvetési év, mely az utalványozási és előirányzati eredmények alapján kerek 52 millió, a tényleges pénzügyi eredmények alapján pedig éppen 56,7 millió deficittel záródik...

Az államháztartásban a zavart persze a katonai és hadfelszerelési igények okozták.

Ha ez bizonyításra szoruló, éppen az 1887-iki költségvetés erős tanúságul szolgálhatna. Az illető évi, 27,8 millió forintos póthitelek sorában 24,692,000 ft honvédségi és közös hadseregi rendkívüli céloknak szolgált...

A záróművek alapján a hiány a költségvetési törvényben csak 22,028,000 forintra — mindíg kerek számként szólnak — volt előirányozva. Ha ehhez hozzátesztük a törlesztési járadékot 11,839,000 frttal...

A Kóczán-féle drámai pályázat.

A tud. akadémiának Kóczán Ferenc alapítványából az idén tűzte ki az első drámai pályamat. Száz darab arany ez, s minden körülmény közt kiadandó, ha csak pályázó darab érkezik...

Bérekelt 14 pályamű, valamennyi a hun világából — mint a jelentés mindjárt a kezdetén megjelölt — kezdők kezéből. Nagy véleményem épen nem voltak a pályázatok iránt. Oly jutalom, mely minden körülmények közt kiadandó, nem kicsőg...

Mert a pályázat eredménye irodalmi szempontból inkább kedvezőbb, mint színpadi szempontból. Áz az van köztük néhány olyan, melyet olvasni lehet. A verse jó, a stílus folyékony, csinos részek is akadnak benne, de színpadra nem való egy sem.

Egyesekből és jobb alapon álló, de színpadra jelen alakjában egy kevésbé alkalmas színdarab a VI. sz. «Attila halála» öt felvonásos tragédia.

Sőt szépséges igazolt előbb És lehínesett — hah! de az a nap, A szörnyű nap, melyen hozzám család Teátvért, hazája nagyjait...

Ilyen nő neki nem kell, mást óhajt! ... Széles galambra van Vágyasom; enyhe kellem a gyönyör Ringason el, felejttem azt a sok Vért, mit hontok vagy kontani Engedem: és legyek boldog megint, Mint ilonka — Réka lány ólón.

Ez a szelid galamb Mikolt volna, a frank király-leány, kit rabul hoznak trónja elé. Megszereti azonban és minden kényszerítő ok nélkül mevetik, Krimhildának adja udvarhölgyképen, a mi azt mutatja, hogy Attila ügyesebb a harcz, mint a szerelem mezején...

Mikolt, a frank leány, Kinek megölték apját látjait, Tuszul hozák jégveszt, őt magát Rabul s rosszabbra annál; esküszik, Hogy Attiláé nem lesz...

Aztán elkéri Detrotól a gyűrűt, hogy azzal magát a «bosszunak» eljegyezze! Igéződik a II. felvonás és most kíváncsiak vagyunk Mikolt boszujára. Ebből kellene a darabnak állani, ezen a nyomon haladni a szerzőnek és nem térni ki oly mellékosságokra, melyek a főcselekmény országútiára nem vezetnek...

jen és mikor rákerül a sor, a katasztrófa megtörténik az ő közreműködése nélkül.

A III. felvonást a különböző kedvesek föllepítése tölti be a nélkül, hogy a cselekménynek bármiben előre vinnék.

Mikolt elmegy az Attila által kért légy-ottra és kértelmenten biztatja, csak tűzze ki a nász napját, ott lesz. De Attila nem éri be ennyivel, szíri és kiránd és Mikolt, kinek boszucseljait előmozdítaná a királyi eláimítás és behalozás, dacoskodni. Sőt ezáltalánul és indokolatlanul elárulja az apának, hogy fia Aladár is szereti. Eljárását egy monologban önmaga előtt sem képes kellőképpen érthetővé tenni és igazolni.

Égymást követi most a két fiu, Aladár és Csaba. A «hun utódok» az utóbbi volt a népszerű, a rokonszenves, itt megfordítva Aladár, a derék, ne mes jellelem, Csaba a gonosz.

«Csaba kész Mikolt szerelmért Letérni minden akadályt Legyen apám, apámnak trónja bár, Küzdelmimért ha te leszesz a bír.»

Aladár ellenben, mikor Mikolt bosszuzándékáról értesül, kétségbeesve elrohan s inkább lemond szerelméről, boldogságáért; pedig ő az egyetlen, kihez a királyleány szerelmével viseltetik. A két királyfinak önállóan viselkedése jó mag, mely azonban nincs kellőképpen drámai célra kiaknázva. Milyen szép volna, ha Aladár iránti szerelme egy ideig feltartóztatná Mikoltot bosszuitóvá, hogy végül elérkezze oda, hol a III. felvonás végén felkiált: ...

A szerelem csak önző, tetre gyáva! Más csillag az, mely urrá lett feletem, Boszút kell állnom, nem szabad szeretnem.

Mig a III. felvonás tapogatózás volt, mert bár szerző kezében az anyag, nem tudott vele kellőképpen elbánni és csak a befejezésnél lobban fel a cselekmény a IV. felvonás emelkedéséig mutat. Megismerkedünk a humok hangulatával a Detre-féle, befolyásra vergődőt idegenek ellenében s a mit Here meg Csát hun vitézek összeheszednek, az helyes és jól van gondolva, de miért nem használja fel ezt az anyagot a szerző drámai célokra? Hogy Attila udvaránál két befolyás küzdött, az idegen és a hunnoké, az szinte magától értődik; ha most a hangulatot Mikolt saját céljaira olyképpen használja fel, hogy Attilával megértett hűnjait és a fejtelemmel ráveszi, bízza magát teljesen idegen gárdá iránt, összeültözésre vinné a dajgot a két elem közt és szerves összekötésbe hozná a dráma cizletával, holott így az holt anyag maradt. Most a két hun dalia a helyzetet csak semleges megnyúvással, ugyszólván «academicum» tárgyalja. Eközben elvegette Attila, hogy nevével teszi Mikoltot, hivatja családját és közli vele szándékát. Mindhárom is akarják beszélni, sőt felfedezik előtte

Mikolt bosszuforrását is, mert a jó királyleány azt egyáltalán nem tiltotta, sőt oly érthetetlen vigyázat-lansággal beszélt róla, Attila legközelebbi családtagjai előtt, mint azt senki sem tenné, ki feléri észszel, hogy kivált abban a korban hirtelen le szokták csapni az ember fejét.

Attila azonban inkább hisz — egy kissé gyorsan és fontosab ok nélkül — Mikoltnak s családával összelítve, a Frank királyleányt sátrába viszi. Mikolt viselkedése Attila családjának vajdájával szemben bágdatlanul mondható. Itt volna annak a helye, hol erejét, hatalmát Attila fölött meg kellene mutatnia, itt kellene az öreg szerelmes kapitáléczióját látnunk, az ifju szépség rábeszélő csábításai előtt!

Az V. felvonás a másik udvari pártot mutatja be, bizony elég későn! A IV. felvonás elején az elégedetlen, zúgolódó, de mukkani nem merő hurok-lansággal ismertekdünk meg, a meglazított vazzaluk körében vagyunk, kik Detre vezérlete alatt a szabadság öröjét várják. Külön van a két ellentétes elem bemutatva. Minden összeültözés elkerülve, pedig drámanem kell félni az összeültözésektől, sőt fel kell keresni.

Hangulatokkal megismerkedünk. Most jön Csaba. Meg akarja ölni apját Mikolt kedvét, de csupa lelkiharagból, minden külső ok nélkül meghátrál. Detre hozzá Valtér, ki kész a boszu művere s elmegy leggyerter.

Következett a nászmenet. Attila meggy a sátor háterébe aludni. Mikolt meg egy imát mond s aztán Attila után megy, hogy megölje. Így percz mulva kijön: «Megtörtént!» Walter tehát ölkeszt.

A boszu be lévén túlvé, Mikolt magát öli meg! S a darab egy megoldatlan kérdéssel végződik. Aladár is, Csaba is magának vindikálja a királyságot és Detre végső szavai ezek:

Csak rajja jó tesivérék! Attila Örökre, lássuk, melyik lemond!

Egyszerűbb volna erre nem is reflektálni s azt a honymást hagyni meg a nézőben, olvasóban, hogy Attila halálával vége a birodalomnak! ... A főcselekmény s érett feladásra való eszme, mely egyáltalán igen határos darab mag lehet, rejlik az almondoti mesében. A hódító, ki öreg korba elgyógyul, Detre és Mikolt alakjában rúzdul ki Európára. Nem egy ember cselészvénye dönt meg a hatalmas hun birodalmat, mint a «hun utódok» hódítója, hanem is a nibelung átok vesztő szövetség bemutatja, nem is a nibelung átok vesztő, a mi épp oly homályos, zavaros, a mily valótlan s a történelmi tényekkel meg nem felel; megdől a birodalom oly tényező közreműködése által és körülmények következtében, melyeket hasonló körülmények közt mindig észlelhetünk. Egy hatalmas hódító által alkotott új birodalmak, nagyrészt csak az idegletesség jellegével bírnak és mindig ugyanazon okoztatják fel. Az összetartó kapcsolatok

meglazulása együtt jár az egyes részek törekvésével, hogy magukról az igát lehetőleg, az első kedvező alkalommal lerázzák.

Detre s az ő vazzalustársai képviselik a függetlenségi vagy szabadsági törekvéseket, a kard az ő kezükben Mikolt.

Nagyon jól van tehát minden kivagdolva, kár, hogy nincs ilyen jól keresztülttve. Mikolt, a kiirtott frank királyi család sarja, az ő lángoló bosszújával szülőként, országért a világhódító elé kerül. Megtetszik neki! — Detre, ki már hosszú idő óta les a prédát, észre veszi az előregdoló király ó gyengeségét és fel akarja cizlejára használni. Beszél Mikolttal és csakhamar megértik egymást. Mindkettő bosszút szomjaz s a király halálát óhajtja.

De a dráma akadályok kellenek, hogy küzdelmekre adjanak alkalmat. Így akadály Aladár, kibe Mikolt beleszeret s ez erzelem megtartóira bosszújában. Detre kelletlenül tapasztalja azt, vizslyát hint Mikolt és Aladár közé, pl. hadd árulja el ő Aladárnak Mikolt boszu szándékát, hitesse el a királyfiat, hogy Mikoltnak szerelme csak tetteles, melynek cizéje őt a fut apja elme meggyeri. Ily módon sokkal hatosabb lesz az Aladár és Mikolt közti szakadás a III. felvonás végén. Ezután Mikoltot, ki természetesen Detre cselészvényéről mit sem tud, semmi sem tartóztatja vissza: szerelmet mutat Attila iránt, az agy embert teljesen elhódítja, hogy az családjától, hűnjaitól megváljék és Detre, Mikolt oltalma alá adja magát. Ekkor történetik meg a gyilkosság és a haldokló Attila későn látta be roppant csalódását.

Hogy a szerző a megölés nagy jelenetét a színpad mögé viszi, az sem mondható szerencsésnek. Cizszzerűbb volna talán a Mikolt és Attila közti jelenetet a néző szemé előtt végezni olyképpen, hogy Attila immár a nevével lett király-leányt meg akarja ölni. Ez azonban elasztítja magától és a csodálkozó Attila előtt végre levette álarcazt, mint a bosszu nemfője, szemé elé tárja mindazt a nyomort, melyet az isten ostora a földre hozott. Attila, szerelmi mámorában nem hall már semmit, csak birni óhajtja a leányt, ki küzd vele, meg a lesben álló összeültözött — Detrével vagy Detre egyedül — bélepnék s a hódítóit leszerűk.

Igy kézenlém igénytelen mézetem szerint logikailag következtelen felépítve azt a drámát, melynek főgöngyölye meg van a pályaműnkben. Az anyag kifogástalan, az alapot jól lerakta szerző, a sarokköveket a maguk helyén alkalmazta, egy-két emelet sikerült, masdon csak alaklombok, cizrádkák. Mintha hosszas munka közben bele fáradt, meg vele zavartól volna a szerző, a fölveti fonalat itt-ott kejtii kezébe és következtelenségbe eskik. Ha jól érthető meg szerző szándékát és jó magyaráztuk a történetekben, azt az egész forrongást is, melyet a hunok és vazzaluk körében a darab vége felé rajzol, az első felvonás elejére kellene áthelyeznie. Ez még expozíció. Sakkor Detre könnyebben jellemezheti, mint a hogy

I. Budai Orpheum.

Széchenyi szálló, II. lényezetű 12. sz. Puzsai Olga színdarab magyar-német dalok...

Időjárás

a m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1888. november 26. reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Leg. nyomás, Mértékelt Celsius, Szél irányja és erője, Felhőzet, Csapadék mm.

Második iparművelem a kecseli-úton (Beleznay-kert)

nyitva d. e. 9-10 óráig, d. u. 3-5 óráig. Város-keresztüli Erzsébet-terasz (Budán, Kri...

Államkassza- és értéktársaság

Államkassza- és értéktársaság. A mai tőzsdén...

Külföldi ártózsde

Hamburg, nov. 26. (Küld.) Santos gőz áruve...

Bécsi ártózsde

Bécs, nov. 26. (Az Egyetértés távirata.) A mai tőzsdén...

Külföldi értéktársaság

Külföldi értéktársaság. A mai tőzsdén...

Table with columns: November 26., Ár-folyam, Budapesti értéktársaság, Kétfelhőzet az utolsó zárlati...

Felbbsz. szerkesztő: Osávszky Lajos

SZÍNHÁZAK ÉS MÚLTASÁGOK

NEMZETI SZÍNHÁZ. Kírdy Fejlesztő. Kírdy hirtelleg Takács. Kezdeté 6 órakor.

ÜZLETI TUDÓSTÁSOK

Marhavasár

Bécs (St-Max), nov. 26. (Távirat) Felhajtott 2449...

NAPIREND: November 27-én.

Napirend: Kedd. - Róm. kath.: Vigilia pl. hv. - Prot.: Gálter...

LOHENGREN.

Regényes opera 3 felv. Szécsényi és Vassvári. Egy szelg. Innei.

NÉMET SZÍNHÁZ.

Budapest, november 27-én. Enekes előzet 4 felv. Kezdeté 7 órakor.

Első fővárosi Orpheum

Magyere-utca 17. sz. alatt. Ma fellépő: SUDY (Clown), valamint Mr. Homan...

Közlekedési utmutató

Megjelené legutóbb az Egyetértés szeptember 7-iki számában.

A budapesti áru- és értéktársaság hivatalos árjegyzései november 25.

Large table with columns: Faj, Irányzat, Ár, Értékpapírok, Államadósság, etc.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

A mai déli tőzsdén

eladott szállításra.

